

[Undervisningsministeren.]

derfor medføre risiko for en forringelse af undervisningsstandarden. Det vil desuden være betænkeligt at udskille enkelte fag til varetagelse af særlige grupper af lærere, fordi folkeskolen ikke skal give en faglig eller en stærkt specialiseret uddannelse, men uanset de mange fag- og valgmuligheder skal give et bredt, alment grundlag. Af hensyn til mulighederne for skemalægning er det desuden vigtigt, at lærerne er i stand til at bestride mere end et enkelt eller nogle enkelte fag.

Lærerrinder, som har forladt skolearbejdet: Der har været afholdt et kursus på Danmarks lærerhøjskole i foråret 1967, specielt tiltællagt for lærerrinder, som i en periode havde været uden for tjeneste, men som nu ønskede at vende tilbage til skolearbejdet. Yderligere kursus af denne art overvejes for tiden på grundlag af de indhøstede erfaringer.

Transport af skoleelever: Spørgsmålet om muligheden for at spare lærerkræfter ved at samle flere elever i samme skoleklasse og at tilskynde dertil ved øget refusion af kommunernes udgifter til transport af skoleelever har været overvejet i forbindelse med spørgsmålet om udvidelse af den i folkeskoleloven omhandlede befordringsordning. Spørgsmålet har imidlertid en så nær sammenhæng med problemerne omkring den fremtidige kommunestruktur og den fremtidige byrdefordeling mellem stat og kommuner, at det ikke vil være rigtigt allerede nu at foreslå ændringer i refusionen på dette specielle område.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Kirkeministeren (Arne Fog Pedersen): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald.

Forslaget er udarbejdet med henblik på at tilvejebringe tidssvarende bestemmelser om anmeldelse af fødsler og dødsfald samt at afhjælpe visse mangler ved den bestående retstilstand på dette område. Den direkte foranledning til forslagens fremsættelse er planerne om oprettelse af det centrale personregister, som omtales i det nyligt frem-

satte forslag til lov om folkeregistre. Dette registers dataindhold tænkes, for så vidt angår børn, der fødes efter registrets oprettelse, tilvejebragt gennem indberetninger fra ministerialbogsførerne om stedfundne fødselsanmeldelser.

Efter de gældende bestemmelser, der findes i dåbsforordningen af 30. maj 1828, er fødselsregistreringen i ministerialbøgerne kun en foreløbig registrering, hvis formål oprindelig — under den dagældende dåbs tvang — alene var at sikre kontrollen med, at alle børn blev døbt i rette tid. Der er følgelig ikke hjemlet adgang til at kræve fødselsanmeldelser afgivet i nogen særlig form eller til at kræve dokumentation for barnets familieretlige og navneretlige stilling fremlagt i forbindelse med afgivelse af fødselsanmeldelser.

Da fødselsregistreringen under nutidens forhold er den grundlæggende registrering, som også folkeregistrene og det centrale personregister skal bygge på, må det anses for påkrævet, at de gamle regler i dåbsforordningen afløses af nye, tidssvarende bestemmelser, der klart fastslår, hvem anmeldelsespligten påhviler, og som giver hjemmel for at fastsætte sådanne nærmere forskrifter om anmeldelsernes form og indhold, om fristerne for deres afgivelse samt om fremlæggelse af dokumentation, som kan tjene til at fremme registreringens hurtighed og nøjagtighed, således at fødselsregistreringen i ministerialbøgerne kan afgive et fyldestgørende grundlag for den efterfølgende registrering i folkeregistrene og det centrale personregister.

Praktiske hensyn i forbindelse med oprettelsen af sidstnævnte register gør det nødvendigt at ophæve den bestående adgang for medlemmer af de her i landet anerkendte trossamfund til at anmelde fødsler til trossamfundenes ministerialbøger. Under forhandlinger med repræsentanter for de anerkendte trossamfund har disse givet tilslutning hertil under forudsætning af, at der gives vedkommende trossamfunds præst underretning om stedfundne fødselsanmeldelser fra medlemmer af hans menighed. Forslagets gennemførelse vil i øvrigt ikke berøre de anerkendte trossamfunds adgang til at føre egne ministerialbøger og til at udstede attester med borgerlig gyldighed efter disse.

[Kirkeministeren.]

Som omtalt i de forslaget ledsagende bemærkninger er pligten til at foretage anmeldelse til ministerialbøgerne om dødsfald ikke lovfæstet. Hensynet til ministerialbøgernes nøjagtighed såvel som til orden og konsekvens i personregistreringen taler imidlertid for, at der om afgivelse af dødsanmeldelser fastsættes tilsvarende regler som med hensyn til afgivelse af fødselsanmeldelser, herunder at anmeldelse i alle tilfælde skal ske til folkekirkens ministerialbøger.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at et af kirkeministeriet nedsat udvalg, der har til opgave at undersøge mulighederne for at gennemføre en rationalisering af ministerialbogsførelsen, i en til ministeriet afgivet foreløbig indstilling har påpeget, at en betydelig simplificering af ministerialbogsførelsen vil være mulig gennem etablering af et nærmere samarbejde mellem det centrale personregister og ministerialbogsførerne. Et sådant samarbejde er på eksperimentbasis iværksat flere steder i landet og — efter de hidtidige erfaringer at dømme — med et lovende resultat.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd*.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er formålet med dette at give kirkeministeriet bemyndigelse til i visse tilfælde at undlade opslag af præsteembeder „snarest muligt“, efter at de er blevet ledige.

Ønsket herom er begrundet i to hensyn:

For det første til den omlægning af pastorater, som ministeriet i samarbejde med kirkelige instanser søger gennemført i disse år. Den nugældende inddeling af pastorater — altså af de områder, de enkelte præster har fået overdraget at betjene — er af meget gammel dato, og den er helt skæv i forhold til den samfundsudvikling, der har fundet sted i nyere tid. Resultatet er, at nogle præster må betjene uoverkommeligt store pastorater, medens andre kun har nogle få hundrede mennesker at betjene.

Vi har her i landet ca. 1.700 præster til at betjene knap 5 millioner mennesker, hvoraf ca. 2 pct. i øvrigt står uden for folkekir-

ken. Det vil sige, at der gennemsnitligt er en præst for hver 3.000 mennesker. Jeg finder det meget ønskeligt, at der bliver gjort noget effektivt for, at arbejdet bliver mere rimeligt fordelt mellem disse 1.700 præster. En stor del af landets pastorater er af en sådan størrelse, at det ikke kan give en præst en rimelig arbejdsdag.

Det andet hensyn er den truende præstemangel. Præsteembeder må i dag jævnligt opslås gang på gang, fordi der ikke er ansøgere, og der er grund til at tro, at det i de kommende år bliver endnu vanskeligere at få embederne besat. Derfor har jeg tænkt mig, at man kunne lade en del embeder stå ubesat uden opslag indtil videre og lade dem betjene af andre præster. Dette vil dels give tid til forhandling med de implicerede menighedsråd om ændring af pastoratets størrelse, dels tid til at gennemprøve forsøgsvisse ordninger med embedernes betjening af nabopræster.

Men dette forudsætter, at ministeriet ikke har pligt til i alle tilfælde at opslå embeder „snarest muligt“, efter at de er blevet ledige.

Hvad den før omtalte sogneomlægning angår, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at man ikke på det kirkelige område har ment det rigtigt at gå så rigoristisk til værks, som man gør det på det kommunale område med henblik på ordning af kommunerne i storkommuner. Man har ikke udarbejdet samlede planer for hele landet eller enkelte stifter. Noget sådant er prøvet før, og det blev en fiasko. I stedet lemper man sig frem, når der er ledighed i embederne, og med den fornødne gode vilje kan det nu og da lykkes at få en rationalisering gennemført. I nogle tilfælde, hvor det ikke har været muligt at få de stedlige menighedsråds tilslutning til en omlægning, har man — som en forsøgsordning — benyttet den fremgangsmåde indtil videre at lade præsteembedet vakancebetjene ved en nabopræst, således at man kunne få et erfaringsmæssigt grundlag til brug ved den endelige afgørelse af, om embedet burde opretholdes eller sammenlægges med et andet.

Lovforslaget har, som det fremgår af bemærkningerne, været forelagt biskopperne, der med en enkelt undtagelse har tilsluttet sig forslaget.